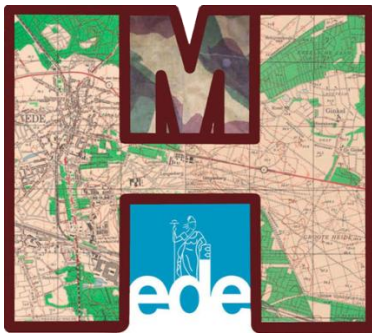

Nieuwsbrief 66, feb. 2024

Platform Militaire Historie Ede

Expositie Ede 1945-1950: Wederopbouw en uitzending naar Nederlands-Indië

Lezing Geheim agenten op de Veluwe

Gezellige lunch voor nieuwe bewoners kazerneterrein

Inloopavond Ede

Opbrengst Walk4Veterans, Pegasus-lezing uitgesteld

Bezoek KMar-gebouw, Jaarafsluiting VOC Ede

Beste abonnees,

Frisse start van het activiteitenjaar 2024

Met rond de dertig vrouwen en mannen hebben we afgelopen dinsdag 9 januari met elkaar het glas geheven en de agenda voor 2024 met elkaar doorgenomen en die zag er indrukwekkend uit. We hebben echt alle beschikbare handen nodig om dit ambitieuze programma rond te krijgen en we verwachten nog meer activiteiten vanwege de viering van 80 jaar bevrijding.

ALS U NOG POTENTIEELE VRIJWILLIGERS TEGENKOMT, PROBEER ZE TE INTERESSEREN!

Dit jaar zullen we dichterbij de uitbreiding met de twee barakken komen mits de bestemmingsplan-procedure snel verloopt. Kortom 2024 wordt een interessant en intensief jaar voor de vrijwilligers van het Platform Militaire Historie Ede.

Uw voorzitter

Maarten van Hezik

Ede 1945-1950: Wederopbouw en uitzending naar Nederlands-Indië

Op zaterdag 27 januari gaat in het Oorlogs- en Garnizoensmuseum Ede een nieuwe wisseltentoonstelling van start met als thema 'Ede 1945-1950, de wederopbouw en uitzending naar Nederlands-Indië'.

In deze tentoonstelling schetst het platform een beeld van de Edese situatie direct na de bevrijding van Nederland. In deze naoorlogse periode is Nederland volop bezig met de opbouw van het land. De situatie is nog chaotisch en men probeert de ellende van de oorlog achter zich te laten. De oorlog heeft hier diepe sporen achtergelaten en in Azië zijn de Japanners dan wel verslagen, maar in Indië is een nieuwe koloniale oorlog ontstaan. Duizenden Nederlandse jongemannen worden uitgezonden om rust en orde te brengen in de chaos die is ontstaan nadat de Jappen zijn vertrokken. Ook in Europa bouwen de spanningen zich op, vooral de angst voor de Russen is groot.

Voor de strijd in Nederlands-Indië, nu Indonesië, worden vrijwilligers geworven en dienstplichtigen opgeroepen om het land van de Japanse bezetters te bevrijden. Vanuit Amsterdam en Rotterdam vertrekken grote troepentransportschepen volgeladen met manschappen en materiaal. De grote reis neemt ongeveer een maand in beslag. Voordat de militairen daar echter

Ede 1945-1950

Wederopbouw en uitzending naar
Nederlands-Indië

februari-juli 2024

Elke woensdagmiddag van
13.00 tot 16.00 uur en
op elke laatste zaterdag
van de maand van 13.00 tot
17.00 uur.

Gratis toegang

Verbindelaarsweg 100
Ede

www.PlatformMHE.nl

Oorlogs- en Garnizoensmuseum Ede

aankomen, geeft Japan, na het afwerpen van twee atoombommen, op 2 september 1945 zich over en komt er op 15 augustus van dat jaar een einde aan de Tweede Wereldoorlog. De rust en orde in Nederlands-Indië wordt echter nog ernstig verstoord door een ongeregeld leger van de republiek; door bendes Islamitisch georiënteerde en groepen gewone rampokkers (gewelddadige rovers).

In Ede moet het lokale bestuur opnieuw worden gevormd. Na vijf jaar onderdrukking is het nog niet gelijk duidelijk hoe dit moet gebeuren en door wie dit moet worden ingevuld. Met de bouw van het Mausoleum en de plannen voor een oorlogsmuseum wil men de gebeurtenissen van de oorlog op een waardige manier blijven gedenken. Het Mausoleum komt er, het museum niet.

Het garnizoen Ede krijgt in deze periode langzaam weer vorm, doordat er steeds meer militairen op de kazernes worden gehuisvest. In eerste instantie zijn dit vooral militairen die kortstondig worden opgeleid voor de strijd in Nederlands-Indië. Terugkijkend blijkt vooral deze strijd ons beeld van de periode 1945-1950 te hebben bepaald. Daar besteden we in deze expositie dan ook uitgebreid aandacht aan, maar we willen ook laten zien hoe hier in Ede het normale (militaire) leven weer wordt opgepakt.

De tentoonstelling belicht een beladen onderwerp. Nog steeds komen deze gebeurtenissen in het nieuws, en geven ze reden tot soms felle discussies. Daarom hebben we samengewerkt met vertegenwoordigers van de Indische en de Molukse gemeenschap in Ede, om zo de balans te bewaren. Tijdens de duur van de expositie willen we ook met het organiseren van lezingen, het vertonen van films en het uitgeven van persoonlijke verhalen aandacht besteden aan deze roerige tijd. Meer nieuws hierover kunt u lezen in onze volgende nieuwsbrief.

Op zaterdagmiddag 27 januari, de eerste dag dat de tentoonstelling te bezoeken is, zal een koffiewagen van Berretto (Indonesische) koffie schenken. Ook zorgen we voor spekkoek. U bent dan van harte welkom om de expositie in De Smederij te komen bekijken. De toegang is zoals altijd gratis.

Lezing Geheim agenten op de Veluwe

Op 25 januari a.s. geeft platformlid Gerard Gijsberten in buurthuis De Kolk in Ede een lezing over geheim agenten op de Veluwe. Captain King, Frans Hals, Martien - drie schuilnamen van geheim agenten die op de Veluwe actief waren. Hoe heetten ze echt, wat deden ze precies, waar zaten ze verborgen en door wie werden ze geholpen?

Een lezing over geheim agenten die in de jaren 1940 – 1945 actief waren op de Zuid-Veluwe, en informatie over hoe een wapendropping werd voorbereid en uitgevoerd.

Locatie: Wijkcentrum De Kolk

Datum: 25 januari 2024

Aanvang 20:00 uur

Opgeven kan via de [website](#) van de Volksuniversiteit Wageningen.

Gerard Gijsbertsen (1962) is geboren en getogen in Ede. Hij was tot zijn functioneel leeftijdsontslag in 2021 militair bij de Koninklijke Landmacht. Sinds de oprichting in 2012 is hij actief binnen het Platform Militaire Historie Ede. Vanuit het platform verzorgt hij excursies, tentoonstellingen, lezingen en lessen voor de jeugd. Daarnaast was hij ongeveer 20 jaar bestuurslid van de Vereniging Vrienden van het Airborne Museum.

Gezellige lunch voor nieuwe bewoners kazerneterrein

Het platform heeft op initiatief van en in samenwerking met het buurtcomité viermaal een gezellige lunch in De Smederij verzorgd voor nieuwe bewoners van het kazerneterrein.

Het doel van het comité was om deze wat oudere bewoners, die nog niet zo lang op het terrein wonen, met elkaar in contact te brengen.

Dat dit leuke initiatief goed ontvangen is, blijkt wel uit de hiernaast staande foto en de plannen die er nu zijn om samen te gaan wandelen en een eetclubje op te richten.

Foto: Annemarie Mizée

Inloopavond Ede levert boeiende aanwinsten op

Tekst: Gert Janssen, REFORMATORISCH DAGBLAD WOENSDAG 11 OKTOBER 2023

Foto: Arjan Ros

Het Platform Militaire Historie Ede bood mensen dinsdag de mogelijkheid militaire voorwerpen te laten beoordelen op hun historische waarde. De inloopavond in het Oorlogs- en Garnizoensmuseum leverde enkele boeiende vondsten op. Een gasmasker van de Wehrmacht, een legpuzzel voor in het leger, een Japanse bajonet: allerlei voorwerpen komen voorbij op de avond. Om de nogal uiteenlopende waarde van de spullen te kunnen inschatten, heeft het platform naast de eigen deskundigen ook Wybo Boersma ingevlogen. De oud-directeur van het Airborne Museum in Oosterbeek is expert op het gebied van militaire historie uit de Tweede Wereldoorlog en uit de periode daarna. Het Oorlogs- en Garnizoensmuseum krijgt regelmatig oorlogsitems aangeboden, vertellen medewerkers Edie en Gerard Gijsbertsen.

„Nog niet zo lang geleden kwam iemand het pistool van zijn vader brengen dat die tijdens de oorlog bij het verzet had gebruikt. De kogels zaten er nog in. Als mensen het huis van hun ouders leegruimen en spullen uit de Tweede Wereldoorlog tegenkomen, weten ze niet wat ze er mee aan moeten. Soms brengen ze het hier.” Boersma verwacht niet dat de avond veel belangrijk materiaal oplevert.

„Na 1945 is veel oorlogsbuit vernietigd of verkocht. Niemand wilde het hebben omdat het herinnerde aan de oorlog. Huizen met grote zolderruimten zijn er bovendien niet veel meer. En we zijn al tachtig jaar verder.” De eerste bezoekers van de avond maken direct duidelijk dat niet alle vlieringen al brandschoon zijn. Met een helm, gasmasker en een handvol emblemen in de aanslag denkt familie De Ruiter uit Ede iets bijzonders gevonden te hebben tussen de oude spulletjes van vader. De voormalig museumdirecteur helpt het gezelschap snel uit de droom. De helm dateert van eind jaren vijftig en was in het Nederlandse leger gemeengoed. Het gasmasker heeft wel een oorlogsverleden. Het deed dienst bij de Duitse Wehrmacht, dus het is er een van dertien in een dozijn. Hooguit 25 euro waard. En ook de militaire emblemen doen de harten van de deskundigen niet sneller kloppen.

„Ik meende dat het een Amerikaanse helm uit de oorlog was”, verduidelijkt de eigenaar de reden van zijn komst. „Wij kunnen hier niets mee en daarom mag het museum deze spullen houden.” Meer bezoekers komen binnen. Ze schudden hun tassen leeg. Een legpuzzel van een regiment uit de periode vóór de Tweede Wereldoorlog komt tevoorschijn. „Uit een serie legerpuzzels”, legt Boersma uit. Een boeiend verhaal heeft Arno Mulder uit Ede. Hij toont twee oorlogsgelateerde medailles. Zijn vader Gerrit was tijdens de oorlog politieagent en verzetsman in Lunteren. Moeder Gijsbertje van den Heuvel deed voor hetzelfde verzet koerierswerk.

„Wat ik weet van hun activiteiten in de oorlog heb ik van anderen moeten horen, onder wie Engelse veteranen die ze na de verloren Slag om Arnhem hebben helpen ontsnappen. Maar ze hebben er nooit over willen praten. Daarom zoek ik meer informatie.” Wat dat betreft komt hij op de inloopavond weinig verder. Wouter van den Berg uit Ede toont een Japanse bajonet met een Amerikaanse schede. Het steekwapen is vermoedelijk gebruikt door Indonesische opstandelingen tijdens een van de Nederlandse politionele acties. Toch een aardige afsluiting van de avond

Opbrengst Walk4Veterans

Woensdag 18 november hebben onderstaande platformleden de wandelactie voor de Nederlandse veteranen waardig afgesloten met een laatste boswandeling langs het monument nabij Planken Wambuis dat herinnert aan de zes omgekomen bemanningsleden van een Britse Stirling bommenwerper ten tijde van operatie Market Garden. Na afloop werd het voltallige team bedankt met een klein etentje, waarmee deze periode van wandelen en mooie gesprekken voor dit jaar ten einde kwam.

Het walk4veterans wandelteam heeft maar liefst 2612,- euro opgehaald. Dit was het hoogste bedrag van Nederland en daarom een felicitatie waard!

Het wandelteam heeft de smaak te pakken en maakt nu plannen voor een nieuw wandelevenement waarmee geld wordt opgehaald voor de nog te plaatsen barakken bij De Smederij. Het idee moet nog wel verder worden uitgewerkt. Houdt u daarom onze media in de gaten.

Vindt u het gezellig en heeft u ook zin om mee te lopen, meld u zich aan bij Ronald van Riet.

r.vanriet@platformmhe.nl

Pegasus-lezing uitgesteld

De tweede editie van de lezing van dhr. Simon van de Pol over Operatie Pegasus is uitgesteld tot maart van dit jaar. De belangstelling voor de eerste editie, in oktober 2023, was dusdanig groot dat een herhaling noodzakelijk bleek om alle belangstellenden een stoel in De Smederij te kunnen aanbieden. Dhr. Van de Pol is daarna echter met zijn fiets lelijk ten val gekomen en had enige tijd nodig om te herstellen. Volgens de laatste berichten gaat het weer goed met hem.

Bezoek KMar-gebouw

Op donderdag 21 december 2023 heeft het platform met een tiental vrijwilligers een bezoek gebracht aan het voormalige KMar (Koninklijke Marchaussee) gebouw op het kazerneterrein in Ede. Het voormalige kazernegebouw wordt momenteel gerestaureerd en teruggebracht in de staat van 1908. De rondleiding werd verzorgd door de eigenaar van het pand; aannemer Geurt Kampert. Na een korte uitleg over de geschiedenis van het gebouw, aan de hand van de originele bouwtekening, werden de leden rondgeleid door de kamers en burelen.

Foto Gerard Gijsbertsen

De activiteiten van het platform worden ondersteund door:

Jaarafsluiting VOC Ede

Afgelopen 22 december hebben de veteranen van het VOC-Ede het jaar op een mooie wijze uitgeluid. Samen met de vrijwilligers van het Platform Militaire Historie Ede werd een inloop georganiseerd welke massaal bezocht is. Het VOC Ede kijkt tevreden terug op deze gezamenlijke afsluiting van 2023 en is zeker van plan dit 2024 te herhalen..

Voorzitter Albert van Dijk bedankte alle vrijwilligers hartelijk voor hun inzet in het aflopende jaar 2023. Een speciaal woord van dank was er voor de gastvrouwen en veteranenondersteuners. Mede dankzij hun inzet konden de georganiseerde inloopavonden op een gemoedelijke en ontspannen wijze verlopen.

Van Dijk meldde verder nog dat in 2024 het gastvrouwenteam zal worden versterkt met Gerrit Engelenburg en vriendin Lucia en mevr. Riet Smit.

Dhr. Cees Jongerius wordt lid van het bestuur en zal zich voornamelijk gaan bezighouden met het plannen van evenementen.

Het VOC Ede geeft ook een eigen nieuwsbrief uit. Ook niet-veteranen kunnen zich hierop abonneren door een berichtje te sturen naar: a.vandijk@platformmhe.nl

De activiteiten van het platform worden ook ondersteund door:

expert team **Monuta**

Agenda 2024

- 20 mrt. Herdenking te Amersfoort en Loosdrecht
- 13 april Herdenking Bevrijding Ede
- 27 april Buitengewone vlaggenparade Harskamp (VOC)
- 27 april Koningsdag
- 04 mei Herdenking begraafplaats Asakkerweg Ede (1400 uur)
- 04 mei Dodenherdenking bij Oude Kerk en Mausoleum
- 10 mei Herdenking Mei 1940, Zuid-Ginkel
- 15 aug. Herdenking Indië-monument
- 07 sept. Open Monumentendag
- 18 sept. Klassendag Airborne Ede
- 20 sept. Airborne, herdenking bombardement Ede-Zuid
- 21 sept. Airborne-weekeinde Ginkelse Heide
- 23 sept. Airborne, herdenking bij Mausoleum door Arnhem Fellowship

Nu te zien

Ede 1945-1950

Wederopbouw en uitzending naar Nederlands-Indië

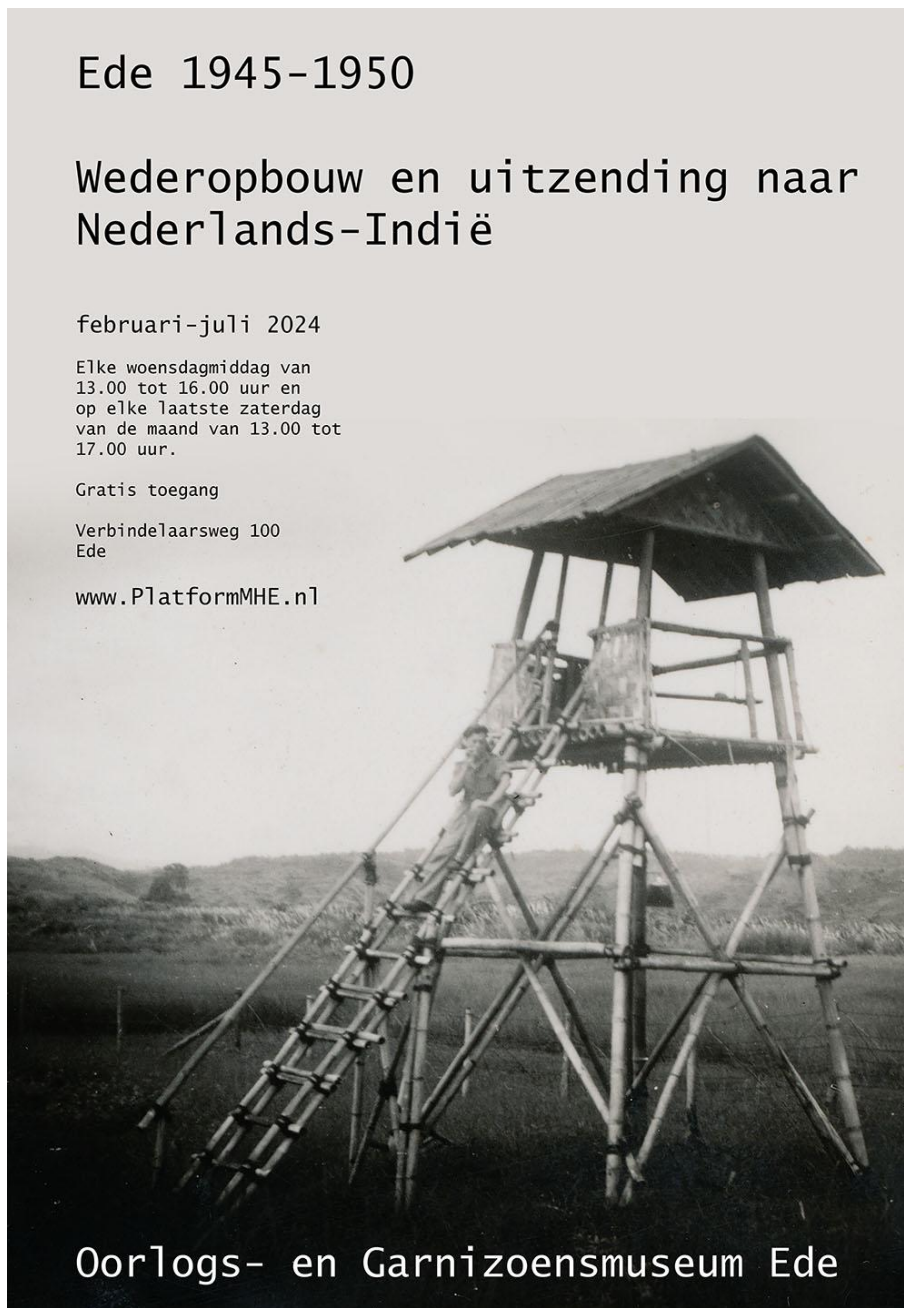
februari-juli 2024

Elke woensdagmiddag van
13.00 tot 16.00 uur en
op elke laatste zaterdag
van de maand van 13.00 tot
17.00 uur.

Gratis toegang

Verbindelaarsweg 100
Ede

www.PlatformMHE.nl

Oorlogs- en Garnizoensmuseum Ede

Platform Militaire Historie Ede

Contact: info@platformmhe.nl
Website: www.platformmhe.nl
Facebook: www.facebook.com

Oorlogs- en Garnizoensmuseum Ede 'De Smederij'

Adres: Verbindelaarsweg 100 in Ede
GPS: [52.03486](#), [5.67367](#)
Contact: info@platformmhe.nl
Openingstijden: woensdagmiddag van 13.00 tot 16.00 uur
en op elke laatste zaterdag van de maand van 13.00 tot 17.00 uur.

VOC Ede

Edese veteranen, oud-militairen en partners zijn van harte welkom in het ontmoetingscentrum De Smederij. Onder het genot van een hapje en drankje is het een plek voor ontmoeting, gezelligheid en saamhorigheid.

Adres: De Smederij, Verbindelaarsweg 100 in Ede
GPS: [52.03486](#), [5.67367](#)
Contactpersoon: Albert van Dijk (a.vandijk@platformmhe.nl)
Openingstijden: elke tweede woensdag en elke laatste vrijdag van de maand van 16.00-20.00 uur.

Deze nieuwsbrief is een uitgave van het Platform Militaire Historie Ede, onder redactie van Gerard Gijsbertsen en Wouter van den Berg. Deze nieuwsbrief verschijnt alleen wanneer hier aanleiding voor is. De nieuwsbrieven worden toegezonden aan alle bij het PMHE geregistreerde e-mailadressen. Mocht u geen prijs meer stellen op verdere ontvangst dan kunt u met een bericht aan info@platformmhe.nl verzoeken de toezending te stoppen. Mocht u zelf ideeën hebben voor een nieuwsbericht, dan kunt u dit doorgeven aan redactie@platformmhe.nl